

SLOVENSKI NAROD

Izjava vseh Jan popoldne, izvešani nedelje in praznika. — Inzerat do 50 petil vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati petil vrst a Din 4. Popust po dogovoru, inzerat davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za tuzemstvo Din 25.-. Rokopis se ne vračaja.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 6.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR: Strossmayerjeva 5b — NOVO MESTO: Ljubljanska 6, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 66; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101. Poštna hranilnica v Ljubljani št. 19.351.

Japonska razkritja o homatijah na Kitajskem:

Upor na Kitajskem dogovorjen manever?

Senzacionalne japonske informacije o pravem ozadju Cangsueliangovega upora — Cangkajšek v sporazumu z uporniki pripravlja napad na Mandžurijo

London, 23. decembra. o. »Daily Herald« poroča iz Dairena, japonske luke v bližini Mandžurije, da so se tam razširile iz običajno dobro poučenih japonskih vojaških krogov senzacionalne vesti o sporazumu med uporniškim generalom Cangsueliangom in maršalom Cangkajškom. Po teh vestih je vsa komedija z ujetništvom maršala Cangkajška in navidezni kazensko ekspedicijo proti upornikom samo manever, za katerim se skrivajo veliki načrti. Cangkajšek je bil o vsem tem že poprej dogovorjen z generalom Cangsueliangom, a tudi nanjinska vlada je bila o tem manevru obveščena.

Cangkajšek sam je le skrajno nerad trpel neprestano prodiranje Japoncev na

Kitajskem, vendar pa si sam ni upal pričeti akcijo proti njim. Zato se je preko generala Cangsueliang pogajal z Moskvo, ki mu je obljubila vso podporo. Sedaj se je dal Cangkajšek ujeti, da bi tako pod izgovorom kazenske ekspedicije proti upornikom omogočil zbiranje kitajske vojske v severokitajskih provincih, ne da bi Japonci spregledali ta manever. Nato namestila Cangkajšek na čelu koncentriranih in dobro opremljenih čet vdreti v Mandžurijo. Ta manever podpira Rusija, ki je poslala na mandžursko mejo znatne odrede svojih čet, ki naj bi v danem trenutku prešle na stran maršala Cangkajška in podprle njegovo akcijo proti Japoncem. Rusija hoče zaplesti Japonce v vojno s

Kitajsko, da bi jo tako oslabil in obenem pod kakršnikoli izgovorom našla priliko za odločen spopad, ki naj enkrat za vselej odstrani japonsko nevarnost. Rusija forsira te načrte predvsem zaradi tega, ker sodi, da Nemčija vojaško še ni dovolj pripravljena, da bi mogla prisiljati Japonce na pomoč. Ko bo obračunala z Japonci, bi se Rusija z vso svojo silo vrgla na Nemčijo in tudi z njo končno veljavno razčistila račune.

V londonskih krogih tem japonskim informacijam ne verjamejo mnogo in se nagibajo k naziranju, da so to samo priprave za japonsko intervencijo na Kitajskem, ker se Japonci resno boji, da bi prevladal ruski vpliv.

Pomirljiva izjava nankinške vlade

Nanking, 23. decembra. A.A. DNB: Včeraj popoldne je zunanji minister Sangsun izjavil japonskemu veleposlaniku, da je vlada čvrsto odločena, da se ne bo pogajala z maršalom Cangsueliangom in da z njim ne bo sklenila nobenega kompromisa. Kazenska ekspedicija je že v teku. Vendar ni mogoče računati s tem, da bi kazenska ekspedicija bila kmalu končana. Kitajska politika napram Japoncem se ne bo nič spremenila. Japonci zastopajo izjavil novinarjem, da je zelo zadovoljen s stališčem kitajske vlade.

Nemčija za sporazum z Rusijo Senzacionalne informacije londonske diplomacije

London, 23. decembra. r. V tujkajšnjih diplomatskih krogih so vzbudile veliko senzacijo vesti o tem, da je Nemčija opustila svojo dosedanja opozicijo proti francosko-ruskemu paktu ter da je dal Hitler sporočiti angleški vladi, da bi bil pod gotovimi pogoji pripravljen pristati na sklenitev novega lokarnskega pakta Franco-sko-ruski pakt bi moral v tem primeru dobiti nov dodatek, v katerem bi se vpoštevale želje Nemčije. Ribbentrop je ob priliki svojih zadnjih razgovorov

z Edenom obširno razložil to stališče nemške vlade. Nemčija je pripravljena skleniti pakt o vzajemni oboroženi pomoči, toda le tako, da bi francosko-ruski pakt stopil v veljavo samo tedaj, če bi se s strani nevtralnega foruma ugotovilo, kdo je napadalec. Eden je o teh ponudbah Nemčije obvestil tudi ruskega poslanika Majskega, s katerim je imel včeraj nad eno uro trajajoč razgovor. V londonskih diplomatskih krogih z napetostjo pričakujejo nadaljni razvoj dogodkov.

Italija se odreka nadaljnjemu vmešavanju v španske zadeve? Za ceno sredozemskega sporazuma se bo Italija umaknila v Španiji

Pariz, 23. decembra. o. Priznanje italijanskega imperija de facto predstavlja po mnenju poučenih krogov prvi del sredozemskega sporazuma med Italijo in Anglijo ter Francijo. Za to ceno se bo Italija odrekla vsakemu nadaljnjemu vmešavanju v španske zadeve ter po svojih močeh odvrnila od tega tudi Nemčijo, ki sama vseskor ne bo imela več posebnega interesa, da prevzame nase riziko nadaljnjega zapleta

v Španiji. V pariških dobro poučenih krogih opozarjajo na to, da Eden gotovo ne bi pristal na sredozemski sporazum, če ne bi dobil od Italije zadostnih garancij glede Španije. Eden je pri pogajanjih vezal oba problema in očitno se je Mussolini spril vedno večje napetosti v Evropi, ki bi mogla dovesti do skrajno nezaželenih dogodkov, udal.

V Španiji ne bo premirja Akcija Francije in Anglije je propadla

London, 23. decembra. br. Reuter poroča, da je akcija Francije in Anglije za premirje v Španiji definitivno propadla. General Franco je odklonil premirje, a tudi madridska vlada ni posebno naklonjena tej akciji, ker se je položaj njenih čet znatno izboljšal. Angleški krogi so mneneja, da niti za božične praznike ne bodo ustavljene sovražnosti in da v takih razmerah ni niti misliti na obnovo kake posredovalne akcije.

Jo. Nacionalisti so vrgli nasprotnike s položajev pri Getafeju. Nasprotniki se je umaknil in pustil na bojišču 4 strojne, 4 topove in 50 mrtvih. Na madridski fronti in na severni fronti ni bilo resnejših dogodkov.

Moskva in potopitev parnika „Komsomola“

London, 23. decembra. br. Po poročilih iz Moskve je zavladalo v ruski javnosti veliko ogorčenje zaradi potopitve ruskega tovornega parnika »Komsomolac«, ki je vozil nafto v Belgijo. Vsa posadka, ki je štela 37 mož, je utonila. Na Rdečem trgu v Moskvi se je vršil večeraj velik protestni shod, na katerem so govorniki zahtevali najostrejšo represalijo. Sprejeta je bila resolucija, v kateri zahtevajo, naj se takoj odpošlje črnomorska vojna mornarica v španske vode. Sovjetska vlada je v pomirjenju javnosti izdala objavo, v kateri napoveduje, da bo zahtevala popolno zaodčenje za ta napad na rusko zastavo ter da ne bo odnehala povre, dokler krivci ne bodo prešli zasluženih kazni. Na intervencijo poslanikov Anglije in Francije pa je sovjetska vlada izjavila, da zaenkrat ne misli na to, da bi poslala v Sredozemsko morje svoje vojne ladje, pač pa upa, da bosta Francija in Anglija podprli akcijo za zaščito trgovskih ladij v španskih vodah.

Vojno poročilo obrambe Madrida

Odbor za obrambo Madrida je včeraj opoldne izdal naslednji komunikat: Ko so se čete obrambe Madrida nadlovesko upirale skrajno srditim napadom nacionalističnih čet, trajajočim že pet dni, so pred 24 urami začele krepak protinapad v več odsekih madridske fronte, posebno na severozahodnem delu prestolnice. Uspeh protinapada je bil popoln ter so milicijski zavzeli poslednje hiše tega madridskega predmestja. V pokrajini Carabanchelu je bil boj izredno hud. Tam so morali falangisti po hudih izgubah zapustiti svoje pozicije. V odseku Jumeras Pozuelo so republikanci ponovno zavzeli vas Boadillo del Monte in potisnili svoje postojanke naprej od črte, ki so jo imeli zasedeno v trenutku, ko so nacionalistične čete začele napadati v teh krajih. V naše roke je prišlo šest tankov. Nacionalno vrhovno poveljstvo objavlja, da se je na aragonski fronti samo lahko srelja-

Pred novim velikim procesom v Moskvi

London 23. decembra. Nemška vlada je »Daily Express« piše da je sovjetska policija zadnjih 6 tednov odkar traja »čistilna akcija«, aretirala 150 oseb, ki pridejo pred sodišče v januarju. Obtoženi bodo volonteri, sabotaže, zarote proti Stalinu

in širjenja nacionalno socialistične propagande. Od aretiranih oseb jih je 35 po narodnosti Nemcev, večina drugih so pa Rusi. Med aretiranimi Rusi so Karel Radek, Sokolnikov in general Kutna

Postani in ostani član Vodnikov družbe!

Nakupovalna in prodajna centrala španske vlade na Sušaku Jugoslavija bo postala središče španske trgovine v Srednji Evropi

Sušak, 23. decembra. r. Iz Valencije je prispela na Sušak večja delegacija španskih gospodarstvenikov, ki namerava na Sušaku organizirati centralo za izvoz odnosno uvoz iz Jugoslavije v Španijo in obratno. Sušak bo tudi prehodna postaja za izvoz špan-

skega sadja v Avstrijo, Češkoslovaško, Madžarsko in Rumunijo. Iz Jugoslavije namerava ta delegacija uvažati v Španijo v prvi vrsti les in živilo. Istčasno je prispel na Sušak tudi naš parnik »Vis«, ki je pripeljal iz Valencije 25.000 zabojev pomaranč.

Nemčija forsira kolonijški problem Ribbentropova demarša pri angleški vladi

Berlin, 23. decembra. o. Nemški poslanik v Londonu Ribbentrop, ki se je v nedeljo na poziv vlade vrnil v Berlin, je danes podrobno poročal Hitlerju o razgovorih, ki jih je imel prejšnji teden z angleškim zunanjim ministrom Edenom. Kakor se doznava v nemških vladnih krogih, je Ribbentrop po nalogu nemške vlade sporočil Edenu zahtevo, naj Anglija končno zavzame jasno stališče glede vprašanja nemških kolonij. Nemška vlada želi, da se to vprašanje ne odlašajo dolgo časa razčistiti. Če je Anglija sedaj priznala aneksijo Abesinije, Nemčija ne uvideva, zakaj naj bi na-

sprotovala nemškim kolonijškim zahtevam. Od stališča, ki ga bo zavzela Anglija v vprašanju kolonij, bo odvisno stališče Nemčije v vseh aktualnih mednarodnih vprašanjih in zlasti tudi glede odnosov do Španije. Ribbentrop je Edenu podrobno pojasnil položaj, v katerem se nahaja Nemčija, in dokazoval kot neobhodno potrebno, da se Nemčiji priznajo primerne kolonije, iz katerih bo črpala potrebne surovine. V zvezi s tem je razpravljal z Edenom tudi o pogajanjih za lokarnski pakt in o možnosti sodelovanja Rusije pri določitvi jamstev za mir v Evropi.

Novi izgredi v Palestini

Jeruzalem, 23. decembra. o. Kakor vse kaže, so se nasprotstva med Arabci in Židi v Palestini zopet obnovila. Iz raznih krajev poročajo o novih incidentih in sabotažnih dejanjih. V nekem kraju, 150 km daleč od Jeruzalema, so Arabci napadli židovsko prebivalstvo in ga izropali. V bližini Jeruzalema so arabski uporniki na neki zelo prometni cesti napadli 5 židovskih avtobusov. Potnike so vse izropali in pretepali. Služni incidenti so se pripetili tudi pri Nablusu.

Predsednik Kube obtožen veleizdaje

Havana, 23. decembra. br. Večja skupina poslancev je v parlamentu vložila tožbo proti predsedniku republike Gomezu. Dožke ga veleizdaje, ker je zavrnil od vojnega ministra predloženi zakonski predlog, s katerim se uvaja poseben davek na uvoz sladkorja v trsa. Cisti donos tega davka naj bi služil za potrebe vojske. Predsednik Gomez pa je odklonil sankcijo tega zakona, ki ga je parlament že odobrila. Češ da bi služil zgolj polfaštemu mladine. Parlament je po viharji seji z večino glasov sklenil, naj poseben odbor preišče te obtožbe. Levčarski člani vlade so zaradi tega podali ostavko. Ni izključeno, da bo sprito teh dogodkov pršlo na Kubo do novih nemirov in prevarnatih poskusov.

Ruždi Aras v Parizu

Pariz, 23. decembra. A.A. Hava: Po konferenci z zunanjim ministrom Delbosom in Vienotom se je Ruždi Aras sestal z jugoslovanskim poslanikom Purićem in romunskim zunanjim ministrom Antonescom, ki je bil v Parizu. Ruždi Aras se misli sestati še z raznimi francoskimi političnimi osebnostmi in nato stopiti v stik z zastopniki balkanskega sporazuma. Verjetno je, da se bo Ruždi Aras danes sestal s predsednikom vlade Leonom Blumom in sicer po intimnem kosilu. Ki mu ga bo danes priredil zunanji minister Delbos.

Povečanje ameriške vojske

Washington, 23. decembra. g. Vojni minister Woodring priporoča v svojem letnem poročilu, naj ima Amerika v mirnem času vojsko od 165.000 mož in 14.000 častnikov. Priporočil je nadalje povečanje nacionalne garde in število rezervnih častnikov ter utemeljuje svojo zahtevo s splošnim svetovnim položajem.

Izpremembe v bolgarski diplomaciji

Sofija, 23. decembra. t. Nemška vlada je pristala na to, da pride sedanji bolgarski poslanik v Beogradu dr. Karadžić za poslanika v Berlinu. Bolgarska vlada je prispela za agremen novih diplomatskih zastopnikov tudi v Rimu, Beogradu in Varšavi.

Nova italijanska kolonijška pridobitev

Kairo, 23. decembra. g. Tukaj je razširjena vest, da so Italijani od beduinskega plemena, ki se je proglasil za neodvisnega, kupili koncesijo v pristanišču Asa in El Fayel na obali Hadramaut, severovzhodno od Adena.

Nesreča nemškega parnika v viharju

Oslo, 23. decembra. A.A. Na bregovih Norveške divja silen vihar. Orkan je zajel nemški tovorni parnik »Afrika« in je voda vdrla v skladišča, zaradi česar se bo ladja bržkone potopila. Posadko je rešil nemški parnik »Frühlinghaus«, le njen kapitan je ostal na ladji, da bo delil njeno usodo.

Borzna poročila

Curih, 23. decembra. Beograd 10. Pariz 20.325, London 21.3725, New York 435, Bruselj 73.55, Milan 22.925, Amsterdam 238.25, Berlin 175, Dunaj 80.25 do 81.35, Praga 15.38, Varšava 82, Bukarešta 3.25, Švez, vk

Politični obzorik

Sumljiva nervoznost

Gospodje okrog »Slovenca« so postali zadnje čase strašno nervozni. Marsikaj jim gre na živce. V današnji številki glasila Katoliške akcije se zaletavajo v dopisnika »Tagespostea« zaradi poročila o nekaj avdi-jencah, o katerih so poročali še obširneje tudi drugi listi, kakor »Prager Presse«, »Prager Tagblatt«, »Freie Presse« itd, katerih poročevalci ne sede v nekem »naprednem« uredništvu in ne poročajo samo tega, kar »bi želela ljubljanska Kazine«, kakor očita »Slovenec« dopisniku »Tagespostea«. Res pa je, da dopisnik »Tagespostea« tudi ne išče informacij po ljubljanskih barjih, odkoder očitno črpa »svoje« informacije »Slovenec«, marveč po svoji novinarski dolžnosti poroča objektivno in resnično. To pa gospodom, ki si laste v današnjih časih pateni za resnicoljubnost, očitno ni prav. V kakšnem sorodstvu so gospodje, ki pišejo v glasila Katoliške akcije, z božjo hčerko resnico, je med drugim pokazala tudi včerajšnja razprava pred ljubljanskim sodiščem zaradi tragične letalske nesreče in ni, da bi se človek z njimi o tem še pričkal.

Važna pogajanja v Zagrebu in Beogradu

Zagrebske »Novosti« so priobčile pod tem naslovom zanimiv članek o sedanjem političnem položaju. Po več nego poldrugolnih pogajanjih — pravijo »Novosti« — med srbijansko združeno opozicijo in dr. Mačkom so se stališča obeh skupin močno približala. Vsaka skupina je točno označila svoje stališče. To so bile maksimalne zahteve tako ene, kakor druge stranke. Med zahtevami je sedaj treba najti za obe stranki dovoljen kompromis. Treba bo torej novih zaključnih pogajanj, katerih sad bi naj bil končni sporazum med Zagrebom in Beogradom. Med tem pa se je prijavila tudi JRZ, da je pripravljena stopiti v pogajanja z dr. Mačkom glede sporazuma. JRZ pa je po svojih glavnih predstaviteljih podala v tem pogledu samo načelne izjave, povdarjajoč pri tem, da bi se mogel sporazum izvesti samo v okviru sedaj veljavne ustave. Temu nasproti pa je dr. Maček kategorično izjavil, da ne bo in da ne more odstopiti od bistvenih zahtev, ki jih postavlja hrvatski narod, naglašajoč pri tem s posebnim poudarkom, da je to načelno stališče — stvar, od katere Hrvati ne bodo odstopili. In kakšno je to načelno stališče? Razpust parlamenta, popolnoma svobodne volitve in šele nato pogajanja za sporazum brez vsakega preglaševanja. »Novosti« zaključujejo svoja izvajanja: »V takšni situaciji stoji zagrebski politiki in najširša javnost v stanju resnega pričakovanja — končne besede iz Beograda. V tem trenutku se vrše po informacijah zagrebskih političnih krogov v krogu beogradske politike pogajanja in se doigravajo gotovi dogodki, ki kažejo na to, da pride v najkrajšem času do značilnih, a mogoče celo do odločilnih potez v situaciji.«

Dr. Maček o »gotškem« oporokom

Opisujoč v »Hrvatskem Dnevniku« svoja otroška leta, povdarja dr. Maček, kako pri srcu mu je gozd, kako oživi v njem in da imenujejo kmetje po nekod dele gozda »kneja«. Nato nadaljuje: »Ko sem se kasneje kot odrasel človek jel učiti poljskega jezika, sem se močno začudil, ko sem se prepirjal, da se pragozdu poljski pravi »gneja«. Mislim, da bi neki gospodje, ki bi radi hrvatski narod proglasili za nekake Gote, dobro storili, ako bi malo razmišljali tudi o tej podrobnosti. Jaz sem potem premišljal o tej besedi »kneja«, pa sem prišel do zaključka, da je njen koren vseskor v zvezi z besedo »kneze« to je neki slovanski poganski duhovnik, ki je najbrž prebival v takih gozdovih. In verjetno je, da je istega korena tudi beseda »knjiga«, ker tudi katoliškemu duhovniku pravijo Poljski »knjazi«, knjigi pa »ksienga«. Sicer pa je to stvar primerjalnih jezikoslovcem, a mene so kot nestrokovnjaka na ta jezikoslovni izlet zavedli moji mladeniški spomini.« — S to izjavo ne bodo nič kaj zadovoljni oni hrvatski ekstremisti, frankovci in pavličevci, ki bi bili mnogo raje gotškega, kakor pa slovanskega pokolenja.

Preokret na desno

»Tribuna« razpravlja o uvedbi ustavnosti in parlamentarizma v Rusiji in izjavi: »Rusija je postala ustavna in parlamentarna država. Lenin je umrl. Trockij je v prognanstvu. Staljin in njegova stranka je še močna in na »krmilu«, toda samo zato, ker je evolucionirala. Ona je iz svojega programa izbrisala marksizem kot državno idejo. To uveljavljenjem nove ustave je ta ideja za vedno kapitulirala. Zgodovina ruskega naroda je stopila korak naprej. Iz mračnega cinizma preko komunizma stopa v svitu zore svojih lepših dni, vedno bolj na desno k nacionalizmu, osnovanemu na temelju slovanskega zadrugarstva. Z uveljavljenjem nove ustave bo nacionalistična Rusija, mati Slovanstva, lahko sprejela roko pomirjenja svoje mlajše sestre — Jugoslavije, ki bo znala zeniti njeno veličino, veličino, ki bo zbrala okrog sebe slovanske narode in zagotovila okrožitvijo boljše dni...«

JAN KIEPURA
SLAGER FILM SEZONE!

Izbrani deli vsega sveta v
svojem najlepšem in naj-
novejšem dunajskem ve-
lefilmu

**Pod srečno
zvezdo**

Kot taksi-kofer, povee na
raznih priložnostih in sta-
ven svetovni tenor ljub-
ljence vsega sveta

ZA BOŽIČNO
v elitnem kinu MATICI

DNEVNE VESTI

Oglase za božično številko „Slov. Naroda“

SPREJEMA UPRAVA SE DANES DO 18. URE, JUTRI
SAMO NUJNE IN MALE OGLASE DO 9. URE DOPOLDNE.

— Slavn geolog in paleontolog dr. Gorjanovič-Kramberger umrl. Včeraj zjutraj je umrl v Zagrebu po težki bolezni slepičar. Učenjak dr. Gorjanovič-Kramberger. Vse življenje je neumorno delal na znanstvenem polju in njegovo ime ni slovelo samo v naši državi, temveč tudi v znanstvenem svetu. Napisal je nad 150 večjih in manjših znanstvenih del, zlasti je pa zaslovel s tem, da je odkril krapinskega človeka. Njegovo najpomembnejše delo je: »Društvo človeka iz Krapine u. Hrvatskoja«. To delo je izšlo leta 1906 v Wiesbadnu v nemškem jeziku, l. 1913 pa v hrvatskem. K večjemu počitku položil geologa in paleontologa jutri dopoldne.

— Društvo Feniksovih zavarovalcev v Ljubljani na prosti, da objavimo sledeče pojasnilo: Glede na vesti, ki so bile objavljene po raznih tuzemskih listih in razglašene tudi po ljubljanskem radiu dne 16. t. m., da je ministrski svet odklonil prvotni osmulek uredbe glede Feniksa, ki je predvideval 50% kritje dotedanjih pravic za zavarovanje in da bo izdelana nova uredba na podlagi osmuleka, ki ga je sestavilo Društvo Feniksovih zavarovalcev v Ljubljani, moramo javnosti in svojemu članstvu pojasniti, da sedaj sprejeta in objavljena uredba nikakor ne odgovarja našemu načrtu. Naš predlog za sanacijo Feniksa, ki smo ga predložili 9. t. m. merodajnim ministrom, je predvideval popolno zaščito zavarovalcev ob razmeroma majhnih žrtvah države in ostalih zavarovalnih družb. Glede sedanjih zavarovalcev je bilo v našem načrtu predvideno samo podaljšanje izplačilnega roka ob doživljenju za dve leti, sicer pa 100% kritje njihovih zahtevkov. Sedaj sprejeta uredba ministrskega sveta z dne 16. t. m. se na ta naš načrt žal ni ozirala, ampak je še poslabšala prvotni osmulek trgovinskega ministra in znižala dotedanje pravice zavarovalcev na 45 odstotkov. Toliko v pojasnilo, ker kroji v javnosti neresenosti, da je Društvo Feniksovih zavarovalcev v Ljubljani predlagalo sedanjo za zavarovanje, neugodno rešitev. Podrobneje bomo svojim članom poročali v kratkem.

državni cestarji služitelji Ivan Majhenič pri tehničnem razdelku sreskega načelstva Maribor levi breg Ivan Majhenič, pri tehničnem razdelku sreskega načelstva v Ljubljani Filip Štefanič in pri tehničnem razdelku sreskega načelstva v Novem mestu Franc Uman.

— Podpiranje brezposelnih. Z odlokom ministrstva socialne politike in narodnega zdravja se izpremeni paragraf 160, odstavek 1. navedbe o podpiranju brezposelnih delavcev in nameščencev z dne 15. decembra 1935 tako, da se rok podpiranja nekoliko podaljša. Borze dela lahko v primeri dolgotrajne nezaposlenosti in velike bede dovoljujejo dodatne obroke poleg redne podpore in sicer onim, ki so doslej dobivali podporo skozi dva tedna še en tedenski obrok, onim, ki so doslej dobivali redno podporo skozi štiri tedne, še dva tedenska obroka, onim, ki dobivajo podporo skozi štiri tedne, še tri, onim, ki dobivajo podporo šest tednov, še 6 tedenskih obrokov.

— Zdravniška vest. V imenik zdravniške zbornice za dravsko banovino sta bila vpisana zdravnik v Ljubljani dr. Alfred Šerko in zdravnica v Ljubljani dr. Zora Guštin.

— Dolenjska v solcu. Gosta megle leži samo nad ljubljansko kotlino, drugod ima pa večnoma krasno solno vreme, posebej na hribih in planinah. Tudi Dolenjska je ves dan zalita s solnim žarki, da je po njenih gričih in hribih kakor spomladi, samo mrzlo je. Toda ne toliko, da bi človeka zeblo, če hodi. Zato je za izlete na Dolenjsko zdaj, ko še nimamo prave zime s snegom, kaj primeren čas. Izletnike opozarjamo, da je dom na Polževem zopet odprt in redno oskrbovan in da bo počitek v njem čez božične praznike zelo prijeten.

— Zdravniški izpit. Državni strokovni izpit za zdravniške uradnike iz savske, dravske, vrbske in primorske banovine bodo 11. januarja 1937 v šoli narodnega zdravja v Zagrebu.

— Nova telefonska zveza z inozemstvom. S 15. januarjem 1937 se odpre telefonski promet med Mozirjem in vsemi mesti na Holandskem. Taksa za običajni pogovor 3 minut bo znašala 8.85 zlatih frankov.

— Dalmacija v filmu. Za božične praznike pripe v Split filmska ekspedicijska podjetja Winter iz Münchena, ki se muči zdaj v Sarajevu. Ekspedicijska bo posnela glavne znamenitosti Splita in njegove okolice, potem pa odpotuje na Vis in Korčulo, Dubrovnik in na Hvar.

— Hrvatski planinci v Sloveniji. Hrvatsko planinsko društvo, centrala v Zagrebu priredi za božične praznike zlet v Slovenijo.

— Živahen trgovski promet na Sušaku. Iz Španije je prišla na Sušak delegacija gospodarskih krogov, da ustanovijo centraj za izvoz in uvoz med Španijo in našimi kraji. Razen tega bodo Španci ustanovili na Sušaku tudi tranzitno postajo za izvoz južnega sadja in drugih pridelkov v Avstrijo, Češkoslovaško in Rumunijo. Ti delegati so predstavniki velike španske tvrdke, ki ima koncesijo za izvoz in uvoz v Levant in imajo pravico do izvoza in uvoza drugega blaga v naše raje in države centralne Evrope. Razen plasiranja španskega blaga v teh državah se bo tvrdka pečala tudi z uvozom v Španijo, kar prihaja v poštev v prvi vrsti za naš les in druge razne pridelke.

— Slavn pevec Gigli pripe v Zagreb. Hrvatsko društvo »Napredak« se pogaja s slavnim tenorjem Benjaminom Giglijem, da bi gostoval v Zagrebu. Nastopil naj bi enkrat v operi, enkrat pa na koncertu. Vse kaže, da bodo pogajanja ugodno zaključena. Gigli naj bi prišel v Zagreb ob koncu januarja ali v začetku februarja.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da ne bo nobenih bistvenih sprememb. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Splitu 12, v Skoplju 9, v Mariboru in Sarajevu 4, v Beogradu 2, v Zagrebu 0,0, v Ljubljani -1. Davi je kazal barometer v Ljubljani 773,4, temperatura je znašala -3,6.

— Obesil se je. V Zagrebu se je obesil včeraj zjutraj brezposelnec trgovski potnik Ivan Kutnjak, star 42 let, doma iz Čirkovljana. Bil je živčno bolan in mučila ga je manjša preganjanja. Nepristojno je zatnjeval, da mu okrog njega sami sosedstvi in da mu ne preostaja drugo kakor samomor. Živel je tudi v zelo slabih gmočnih razmerah in tako je tudi obupal nad življenjem.

— Krekič je umoril Počnika za 7 Din. Ze včeraj smo poročali, da je odlikar zagrebške policije grozen zločin, umor upokojenega mestnega delavca Filipa Počnika, ki ga je umoril delavec Peter Krekič po naročilu ljubljanskega umorjenčeve žene Frane Mlakarja. Mlakar je obljubil Krekiču 60.000 Din nagrade, v zameno mu je pa dal samo 5 Din, ker mu je Krekič po tožbi, da nima kaj jesti. Navzven mu je tudi, da ima Počnik pri sebi 60.000 Din in da si bo lahko tak denar obdržal kot nagrado za umor. Morilec je pa našel pri svoji žrtvi samo dva dinarja. Da bi dobil vsaj nekaj, je sicer svojo žrtv in postal njegovo obleko na sejo. Krekič odkrito priznava svoj zločin, zagovarja se pa, da ga je storil po naročilu Frane Mlakarja.

— Samemor Zagrebčanke v Varaždinu. V Varaždinu si je v ponedeljek končala življenje Irena Kovačič iz Zagreba. Pri nji so našli pisno, v katerem pravi, da si je sklenila končati življenje, ne nove na, kaj jo je poglavo v obup.

Iz Ljubljane

—lj Na šentjakobskem gledališkem odru bo gostoval na praznik 26. t. m. ob 20.15 pevski zbor z Viča z opereto »Mežnarjeva Litzka« v režiji g. M. Kumerjave. Pri opereti nastopijo člani zbora kot solisti in celoten pevski zbor. Kdor se hoče zabati v veseljem razpoloženju, naj poseti opereto in s tem pokaže priznanje marljivemu viškemu pevskemu zboru.

—lj Trgovine bodo na splošno željo za prte ves dan 25. 26. in 27. t. m. Občinstvo se radi tega naproša, da si pravočasno nabavi življenjske potrebščine, zlasti specerijske in delikatesne blago. Združeno trgovcev.

— Tridnevni avtozlet Gorica—Trst in Benetke—Padova 5. do 7. I. 1937. Prijave in vplačila do 29. decembra sprejema uprava »Po božjem svetu«, Ljubljana, Volfova ulica 1.

—lj Blagajna Poštne hranilnice, po družnice v Ljubljani bo poslovala za stranke dne 24. t. m. od 8. do 12.30.

—lj Čiščenje mesta sumljivih elementov. Vse te dni pred prazniki so noč in dan na delu policijske patrle, ki čistijo mesto sumljivih elementov. Včeraj in danes so bile prirejene racije v večjem obsegu, zlasti po predmestjih, kjer so prišli blizu 100 sumljivih oseb. Poiskali so jih na ulici, po raznih zakonitih gostinlah in skritih bencinah. Na »stokglazjarje« so se policijski organi zglasili včeraj pop. Nekaterim se je posrečilo pravočasno pobegniti, pa so prišli v roke drugemu varnostnemu oddelku, dočim jih je bila večina zajetih blizu železniških skladšč. Skrivnjanje za vagoni ni dosti zaleglo ter je sled-

—lj Mladih, nedotetnih potopačev je navadno strožjim policijskim odredbam spet več na cesti in v lokalih, kjer beračijo. Pred prazniki so prišle v modo božične razglednice, s prečudovitimi slikami, ki jih delajo najrazličnejši ljudje. Te vrste razglednic vsiljujejo po lokalih napol otroci, a jih ljudje odpravljajo po navadi z darovi, ne da bi razglednice kupovali. Mladji prodajalci pohajajo zunaj pozno ponoči, na cesti pa so tudi že navse zgodaj zjutraj.

—lj Šivalne potrebščine »Pribore, Tyrševa c. 9.

—lj Zaeledovan zaradi goljufije. Trgovski zastopnik, že osemkrat predkaznovan Roman Golobiewski, znan tudi iz afere ponarejanja denarja, je zakrivil pred dnevi večjo prevaro na škodo Borisa Simandla in nato neznan kam pobegnil iz Ljubljane. Varnostna oblasna ga zasleduje.

—lj Številne nesreče. V gozdu nad Igom se je včeraj ponesrečil 51letni posestnik Franc Virant. Ko je z drugimi vred podiral drevo, se je to zrušilo. Dočim so drugi pravočasno odskočili se je Virant premalo umaknil in ga je oplazila debela veja, ki mu je zlomila levo roko in nogo. Viranta so zvečer prepeljali v bolnico, Brusarjeva Valentin P. stanujoč v Tovarniški ulici v Mostah. Se je snoči sprl z nekim svojim sorodnikom, pri čemer se je ta tako razjezil, da je pograbil poleno in ga mahnil po glavi. Prizadejal mu je na temenu večjo rano. Zaradi jutranje poledice so ljudje padali zlasti po stopnicah in si polomili kosti. V šoli v Šiški je davi padel po stopnicah 13 letni Alojzij Čač, stanujoč v Gubčevi ulici ter si zlomil levo roko. Doma na hodniku na Tržaški cesti 11 je padla 58letna uradnikova soproga Mira Frole in si zlomila roko. Enaka nesreča je doletela snažilko v Pokojniškem

**Parfumerija in specialna trgovina
raznih DARIL** v novi Franciškanski pasaji
Oglejte si naše Božične izložbe

NADA

GRISO GONO
d. z. o. z.

nje šlo v spremstvu na policijo okrog 15 »stokglazjarjev«. Izkazalo se je, da so sami mali grešniki, ki so prodajali po mestu koks, premog ali staro železo, le da niso znali povedati, kje so blago nabavili. Takale nevednost pa seveda ne gre v račun policiji in bo večina »stokglazjarjev« božičevala v zaporih.

—lj Za praznike se je oskrbel. Včeraj ponoči je nekdo nasilno odprl mesarsko stojnico Alojza Jesiha na trgu in se imenitno založil za praznike. Odnese je 30 kg slanin, venec klobas, 10 kg masti in nekaj suhega mesa, v skupni vrednosti nad 800 Din. Stročilec se bo sedaj sam mastil doma ali pa bo ukradenno mesnino prodal, kar utede imeti za posledico, da se bo vjel. Policijska ima na sumu nekoga, ki sploh raz »pomaga« mesarjem.

—lj Vid vaših oči si obvarujete je z optično čistimi brusenimi stekli, katere si nabavite pri strokovnjaku Fr. P. Zajcu, izprašan optik, Stari trg 9, Ljubljana.

zavodu Marjeto Lavrič, stanujočo v Verbičevi ulici 9. V palači Pokojniškega zavoda ji je spodrsnilo in si je zlomila desno nogo. Dimnikarjeva žena Radislava Katana, stanujoča na Vodnikovih cesti 22 v Šiški, pa se je pri padcu zelo potolkla po glavi in obrazu. V Trzinu je zaletel s sankami v neko ograjo na klanecu 52letni delavec Ignacij Mlinar in si zlomil desno nogo.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri.

Sreda 23. decembra: Kralj z neba. Premiera.

Izven.

Četrtek 24. decembra: zaprto.

Petek 25. decembra: Ob 15. uri: Kralj z neba. Izven. Cene od 22 Din navzdol. Ob 20. uri: Na ledeni plošči. Izven. Znižane cene od 22 Din navzdol.

Sobota 26. decembra: Ob 15. uri: Repoštev. Mladinska predstava. Izven. Znižane cene od 22 Din navzdol. Ob 20. uri: Ko-

Gostilna SPLIT (Dingač)

VIDOVĐANSKA CESTA 1

Dospela so nova vina iz polotoka Pelješca. Cenjenim gostom nudim za božične praznike dobro kapljico, specialno originalen dingač.

CENE ČEZ ULICO:

črno	Din 8.—
opol (ružica)	> 8.—
belo	> 8.—
orig. dingač 10%	> 10.—

Danes in jutri velika izbira morskih rib. Svojem cenjenim gostom želim srečen božič!

Priporoča se **ŠKUNCA**

MALI OGLASI

Beseda 50 para, davek Din 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din prekliti

Za pisane odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek 3 Din

Najmanjši znesek 8 Din

ZIMSKE SUKNJE

boljše vrste. Hubertus nepremovljiv 250 Din. perilo in vsa praktična oblačila nudi po reklamnih cenah Prešker, Sv. Petra cesta 14. 6. R.

50 PAR ENTLANJE

akuriranje, vezanje zaves, perila, monogramov, gumbice. Velika zaloga perja po 6.75 Din. Julijana, Gošposvetska 12.

GLASBA

Beseda 50 par, davek 3 Din

Najmanjši znesek 8 Din

Prijetni bodo prazniki

in vesel bo Vaš dom, ker plošče in gramofone poceni posodi Vam trdika

Elektron

PRODAM

Beseda 50 par, davek 3 Din

Najmanjši znesek 8 Din

POLENOVKO

prvovrstno priporoča Kovačič, Miklošičeva 32. 503

ZA BOŽIČ

Najlepše darilo, je »Krekoc« perilo; samo pri Krekoc, Tavarijeva ulica 3. 3294

DALMATINSKA VINA

najboljša in izjemna za božične praznike in novo leto dobite po znižanih cenah pri tvrdki Lavan, gostilna »Dalmacija«, Šiška. Dames dobite tudi morske ribe. 3388

Namočeno

polenovko

ter vse druge vrste mariniranih rib dobite pri:

BUZZOLINI

LINGARJEVA ULICA

rajša velja Izven. Cene od 22 Din navzdol.

Nedelja 27. decembra: Ob 15. uri: Kralj z neba. Izven. Cene od 22 Din navzdol. Ob 20. uri: Korajža velja! Izven. Znižane cene od 22. Din navzdol.

Ponedeljek 28. decembra: zaprto

OPERA

Začetek ob 20. uri.

Sreda 23. decembra: Botra Smrt. Red Sreda.

Četrtek 24. decembra: zaprto.

Petek 25. decembra: Ob 15. uri: Ples v maskah. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol. Ob 20. uri: Pri treh mladenkah. Izven Premiera.

Sobota 26. decembra: Ob 15. uri: Pod to goro seleno. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol. Ob 20. uri: Cavalleria rusticana, Glumači. Izven. Gostovanje tenorista Marija Šimenca. Cene od 36 Din navzdol.

Nedelja 27. decembra: Ob 15. uri: Sveti Anton. vseh zaljubljenih patron. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol. Ob 20. uri: La Bohème. Izven. Cene od 30 Din navzdol.

Ponedeljek 28. decembra: zaprto.

Iz Maribora

— Božični repertoar v gledališču. O božiču bo razen premiere in repize nove operete »Visokost pleše« ponovitev vseh letošnjih najuspešnejših del. Pri teh ponovitvah veljajo znižane cene.

— Špeharji. Tržni dan za špeharje bo v četrtek, dne 24. t. m.

— Božično drevo za revno deco? Zakaj ne sledi Maribor zgledu drugih mest in ne postavi na javnem prostoru božičnega drevesca za revno deco, kjer bi pobirali prispevke za stromake? Prav gotovo bi ne bilo premožnejšega meščana, ki bi ne dal daru za revne in je tu baš žensko društvo poklicano, da na ta način pomaga lajšati bedo našim meščanom.

— Koški dobre sirtotjnice. Kakor vse okoljske občine, tako skrbje tudi Koški za svoje reče. Zaradi vsestranske oskrbe stromakov je občini nujno potrebna sirtotjnice. O tem vprašanju so razpravljali tudi na sobotni občinski seji v Koških in sprejeli zadevne sklepe.

— Iz organizacije gledaliških igralcev. V ponedeljek zvečer se je vršil občni zbor mariborske sekcije »Združenja gledaliških igralcev«. Pri volitvah je bila voljena naslednji odbor: predsednik Jože Kovčič, tajnik Danilo Gorinšek, blaginjskičnica Elvira Kraljeva in Edo Grom odbornik.

— Nenavaden strup. V Mežici si je včeraj hoteli končati življenje Marija L. V obupu je izpil osminko terpentina pomazanega z bencinom. V silnih mukah je bila mladenka prenešana v bolnico, kjer upajo, da bo ostala pri življenju.

Radioprogram

Četrtek, 24. decembra

12: Dalju vzhod v glasbi (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13.15: Orgele skladbe na ploščah. — 14: Vreme, borza. — 18: Božično zvonjenje. — 18.10: Našim majim za sv. večer (vodstvo in recitacije ga Mla Šaričeva članica Nar. gled. v Ljubli). — 19: Cas, vreme, poročila, spored. — 19.30: O jasleah (megr. Viktor Steška). — 20: Zvonovi iz naših cerkva pojo... — 20.20: Trnovski cerkveni zbor poje božične pesmi. — 21: Köhler; Pastirska idila za flavto in klavir (gg. Korosec Slavko, Marjan Lipovšek). — 22: Nagovor. — 22.10: Božični akordi. — 24: Premos polnočnice iz cerkve sv. Cirila in Metoda.

NAZNANILO!

Cenjenemu občinstvu vjudno naznanjamo, da smo se **PRESELILI S TRGOVINO KLOBUKOV iz Tyrševe ceste 12 v Florjansko ulico 19.** Istotam se dobe tudi vsa popravila. Za obilen obisk se priporoča **KLOBUČARNA FRANC BERNIK,** d. z. o. z. LJUBLJANA — FLORJANSKA 19.

Tam v Trnovem bliz' Gradaščice so zaklali prama prasce; tam so mastne pečenice, tam so slastne kravice.

Pridi k »Bausu«, kjer veselo se za praznike bo pilo in pelo! Pridi, če bošiče te preživeti hočeš kot se gre.

Stara gostilna »TRNOVSKI ZVON«

Stara gostilna »Trnovski zvon« želi vsem cenjenim gostom vesele božične praznike in srečno novo leto ter naznanja, da bo svojim najboljšim vinom znižala za praznike ceno čez ulico na Din 8.— in v tropinovcu na Din 20.— za liter.

Se priporoča **Vinko Baus**

Halo!

Kdor želi imeti za praznike dobro kapljico dalmatinskega vina, naj se obrne na vinočot Prešernova ulica 5. Na dvorišču se dobe na sveti večer morske ribe. — Vsem svojim gostom želim srečen božič.

Priporočata se

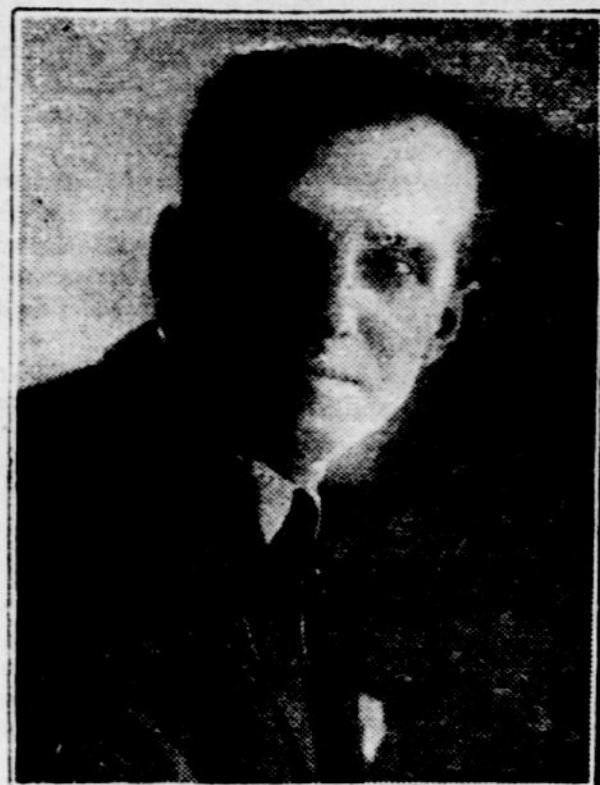
Brata BUJAS

Halo!

Pavel Golia

pred občinstvom

Recital je nad 20 pesmi iz svoje knjige „Pesmi“, ki je izšla včeraj

Ljubljana, 23. decembra

Recitacijski večeri so pri nas redki, kakor da ne čutimo potrebe po njih in si ne želimo stopiti v stik s pesnikom. Človek bi vsaj pričakoval, da bo tem večje zanimanje za takšno prireditev, ko je navadno prirejena le ena v sezoni. Toda sredi obdobja na recitacijskem večeru Pavla Golie napolnilo komaj polovico male filharmonične dvorane. Zdi se nam, da je treba elab obisk pripisovati predvsem času; začele so se božične počitnice, zato na prireditev ni prišlo dijaštvo, ki vendar tudi dandanes ljubi pesnike najbolj. Pesem baje dandanes ni v modi in prejšnje čase je bilo baje mnogo več čitateljev pesmi. Vendar se človek vprašuje, zakaj pesniki nimajo več privrženec med generacijo, ki je do našega časa v času, ko je mladina gledala na pesnika še skoraj s svetnim spoštovanjem.

Pesnik je pripravil poslušalcem res lep večer in marsikdo je bil izredno prijetno presenečen, zato so mnogi naši meščani, ki se radi prištevajo med člane našega kulturnega občestva, zamudili mnogo. Pred občinstvom je stopil zrel pesnik in mož, ki je še vedno mladostno delaven, a ki je prebolel že zdavnaj vse tiste mladostne slabosti — čustvenost, zavist, občutljivost in domišljavost —, ki ovirajo duhovno rast človeka.

Pesnik je recital pesmi iz knjige, ki je izšla včeraj pod naslovom „Pesmi“ v akademski založbi. V tej knjigi so izbrane pesmi iz prejšnjih zbirk in revij ter novejša dela. Značilnost pesnikovega razvoja zadnjega časa se nam zdi življenjska vedrina in dobrodušna, res duhovita ter posrečena

satirična nota, izraz pesnika, ki gleda na življenje že s filozofskim mirom in sarkazmom. Ne izgublja se več v problemih in ne v sladkem razkošju lirčne opojnosti, v melodiji lepote. Ostal je zvest doživljenjski, izbrani formi, ki jo z lahkoto obvlada. Pač pa se nam zdi, da se je Golia izmed vseh naših starejših pesnikov najbolj približal mladim po motivih, ki so v resnici originalni, predvsem po tem, da gleda vselej realistično na življenje, čeprav se poslužuje simbolov, in da pogosto izvveni tudi socialna nota.

Slišali smo nad 20 pesmi. Nekatere so sadale tako živo, da so poslušalci reagirali takoj živo, predvsem na one s satirično ostito, n. pr. Prijatelj moj, Le pridobivaj! Manifest, Izpoved in Privid. Izreden uspeh je pa pesnik dosegel z Najnovejšo pisarjo, pesmijo, ki je dandanes prav tako aktualna, kakor je bila v Prešernovih časih njegova Nova pisarja. Recitacija te pesmi je pa bila tudi posebno dobro prirejena, in sicer v obliki dvogovora. Kot učenec je nastopil znani kritik in dramaturg J. Vidmar, ki

mu je odgovarjal pesnik kot mojster. »Učence« se je oglasil nenadno izmed občinstva. Pesnik je v tej pesmi izpovedal svojo sodbo o mladem pesniškem rodu, odnosno o ljudeh, ki dandanes hočejo brez odgovornosti in poklicnosti grešiti na račun Muz. Morda je v marsičem zadel še celo bolj živo kakor v prejšnjem stoletju Prešeren. Posebej je treba omeniti, da pesnik svojih pesmi ne čita; recitira jih gladko ter naravno, brez patosa in prisiljenega naglasjanja. Lep večer nam je dokazal, da so Golieve pesmi življenjske, celo zaključna Marche funebre, ter da izid njegove najnovejše knjige pomeni pravi dogodek na našem književnem trgu.

Vsem bi naj pomagal božič

Ljubljana v pričakovanju božičnih praznikov — Povsod se pozna beda

Ljubljana, 23. decembra

Ljudje si obetajo od božiča prave čudeže. Ne le, da bi vsi radi vsaj nekaj zaslužili na račun božične konjunkturo, temveč celo, da bi božič odprlil krizo in bedo kakor pomladne sapice sneg. Toda prva razočaranja so se začela že z zlato nedeljo, ki ni prinesla zlatega dežja, temveč se je zavila v gosto meglo brez perspektiv zlate konjunkturo. Vendar bližajoči se božič vpliva vprav močno na ljudi, že s tem, da si obetajo toliko od njega. Dan za dnem vznikajo prigodna božična trgovanja. Ne moreš skoraj več napraviti koraka, da bi ne zadel od prodajalca, ki ponuja kakršnokoli božično blago. Prodajalec je od dne do dne več, število kupcev se pa doslej še ni pomnožilo.

BOŽIČNI »KROŠNJARI«

Med božičnimi krošnjari je največ otrok a tudi odraslih mladih ljudi je mnogo, ki skušajo izrabiti božično konjunkturo. Na cesti ne opazite, da se je razmahnila posebne vrste božična trgovina, zato pa je dovolj, da stopite le četrte ure v gostilno ali kavarno. Prodajalci se neprestano vrste. Vsi si skušajo pomagati z moledujočim glasom ter ponižnostjo. Vsi hočejo zbuhati usmiljenje. In človeku se morajo v resnici smiliti že zaradi tega, ker jih je toliko in ker jih gostje pri mizah nečesto opazijo. Večina jih prodaja, odnosno ponuja božične razglednice. Tega blaga je letos toliko, da bi ga bilo dovolj za deset božičev. Ljudje pa zavračajo prodajalce vedno iznova, da »kart« ne potrebujejo. Prodajalci vztrajajo, čim manj je kupčije, tem bolj so vztrajni. Popuščajo pri ceni, sklicujejo se na svojo bedo, glas jim drhti in oči povešajo. Vidite, božič se bliža, mi smo pa tako potrebni zaslužka. To se neprestano ponavlja — ljudje nečesto kupoviti razglednici, ki bi naj na nje napisali »vse najboljše« svojem ali znancem, prodajalci pa nečesto verovatno, da ne bilo več nikogar na svetu, ki bi ne pisal božičnih voščil.

IN DRUGO BOŽIČNO BLAGO

Največ je pa smrečja ter sploh zelenja med božičnim blagom. Ne prodajajo ga samo na Kongresnem trgu, temveč tudi na Cankarjevem nabrežju, kjer je v pravem pomenu besede na vajone mahu, zimzelena ter smrečja. Božičnih drevesc na Kongresnem trgu in v bližini je pa toliko, da so z njimi zasedli tudi del Vegove ulice in polovico Zvezde. Prodajalci povsod tožijo: Letos ni nobene kupčije — Prezebrajo po več ur zama pri svojem blagu. Najbolj zebete otroke na Cankarjevem nabrežju, kjer je še bolj mrzlo zaradi ljubljanske oblačnosti, ki elabo in tudi sili navadno niso.

MRTVILO TUDI NA ŽIVILSKEM TRGU

Na živilskem trgu se še ni začela prava božična konjunktura, kakršno poznamo od prejšnjih let. Nekaj dni pred prazniki so se prejšnja leta gospodinjice trgale za maslo, ki ga je bilo tudi mnogo manj na trgu kakor zdaj. Zdaj je masla na izbiro, povpraševanja po njem pa ni skoraj več kakor ob navadnih tržnih dneh. Nekoliko živahnjej je promet na perutinskem trgu, vendar tudi tam jajčarice tožijo, da je zelo slaba kupčija. Gospodinjice se skoraj bolj zanimajo za perutino kakor za jajca. Vendar več zanimanja kakor kupčije. To je prav za prav nekakšna vohunska služba izkušenih gospodinj, ki »preiskujejo terene«. Prodajalke na trgu pa še vedno upajo, da bodo gospodinjice končno stopile iz rezerve, zato iz taktičnih razlogov vztrajajo pri precej višjih cenah.

BOŽIČNI DREVESNI MESTNE OBCINE

Pred Prešernovim spomenikom in kavarni Emona so krasili včeraj monterji mestne občine božični drevesi. Tudi revnim v Ljubljani, ki se obračajo po podporo na mestni socialni urad, bi naj pomagal božič. V drugih državah v velikih mestih zbira jo ob božičnih drevesih že nekaj tednov pred božičem za podobne namene, n. pr. na Češkoslovaškem. In tam tudi nabirale akcije dosežejo vselej velik uspeh. Samo po sebi se razume, da so organizirane mnogo bolj velikopotezne kakor pri nas. Zato si od naših božičnih dreves naj ne zaposleni ne morejo obetati kdove česa. Sicer pa jim ne smemo jemati upanje, kajti to je edino, kar ima ob letošnjem božiču največjo vrednost.

Iz Celja

— Članstvo JNS v Celju in okolici je vabljeno, da se v čim večjem številu udeležijo sestanka JNS, ki bo drevo ob smislu v Celjskem donu. Na sestanku bo poročal narodni poslanec g. Ivan Prekoršek o raznih aktualnih gospodarskih in političnih vprašanjih ter o predlogu novega državnega proračuna.

— Drsalisti v mestnem parku je z današnjim dnem odprto. Drsalisce je odprto vsak dan do 21. in je zvečer razsvetljeno.

— Žrtve nesreče. Ko je čkal 35letni fotograf Stanko Vajs iz Trbovelj v ponedeljek malo pred 20. na tratinčah na kolodvoru v Laškem na vlak, da bi se peljal v Trbovlje, je prepoznal opazil, da se bliža vlak. Lokomotiva je zadel v Vajso in ga odbila. Pri tem je Vajso porušila lobanja, dobil pa je tudi poškodbe

po vsem telesu. V ponedeljek si je 10-letni dišarjev sin Franc Zornič v Stranah pri Konjicah pri padcu slomil desno roko. Pri delu v rudniku Hudi jarni je v nedeljo zvečer odletel krajnjak z jamškega vozička v 36letnega delavca Karla Arčiča s Trnovskega hriba pri Laškem in mu močno poškodoval desno oko. V ponedeljek je transmissijski jermen pri delu udaril 15letnega vajenca Mestne elektrarne Stanka Gabriska z Ostrožnega po glavi in mu prebil lobanjo. Prvi trije ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici, Gabršek pa je v domači osterbi.

— Trikrat sta ga zabedla z nožem. Ko se je vračal 21letni posestnik sin Jože Jamnikar z Gorice pri Dobrni v nedeljo okrog 22. iz gostilne domov, sta ga napadla posestnikova sinova Jože in Adam J. iz Vrbe pri Dobrni in ga z nožem tri-

krat zabedla v hrbet. Težko poškodovanega Jamnikarja so prepeljali v celjsko bolnico.

— Nesreča pri igranju. Ko se je 14-letni sin pekoveškega pomočnika Alojz Koželj iz Celja igral v ponedeljek na hrbu Sv. Jožefa, je padel tako nesrečno, da si je zlomil levo roko. Oddali so ga v bolnico.

— V celjski bolnici je umrla 35letna delavčeva žena Frančiška Zinškova iz St. Janja nad Storami.

— Usoden padec. V petek zvečer je napadla 22letnega sina branjeve Ivana Debenjaka iz Celja na trgu kralja Aleksandra božast. Debenjak je padel tako nesrečno, da se je obšutno poškodoval po glavi. Oddali so ga v bolnico.

Na pragu zimske sportne sezone

Smučarji bodo morali med prazniki visoko na planine za snegom

Jesenice, 23. decembra

Ze nekaj dni imamo krasno zimsko vreme. Planje se bleste v beli snežni odeji in vabijo smučarje in prijatelje narave na svoje strma pobočja. Planca Vršič, Krnica, Krma, Redovna, Pokljuka, Komna in druge smučarske postojanke, bodo te dni dobile nešteto smučarjev v goste, da se bodo na prostornih snežnih poljanah in strmih planinskih pobočjih naučili naravnih krasot in žarkov zimskega solca. Na svet, večer bodo odzvala pota vodeča na planine in v globoke gorске tene. Polni bodo planinski domovi, smučarska zavetišča pa tudi marsikatera pastirskakojica mladega sveta, ki bo pri toplih knet-skih pešeh in ob pastirskih ognjih užival prelepe jasne svete noči v osenju naših gor.

Ce bo ostalo pri sedanjih snežnih razmerah, bodo za praznične smučarske postojanke ležale v polkrogu Triglavskega pogorja cili smučarjev od blizu in daleč. Karavanke imajo za smuko ugodno snežnišča na severnih pobočjih in senčnih kotlinah, smučarska središča v gornje savinjski in bohinjski kotlini pa v nižinskih legah le na senčnih straneh in v globokih dolinah, dočim so nižje ležeči solčni kraji skoraj brez snega.

Čim bolj se v naših krajih razvija smučarstvo, toliko manj je leto za leto snega. Idealne mize zime že nekaj let nismo imeli. Lan' o božiču je bilo kot iz šaka, o veliki noči pa je kakor v zasmeh naleteval v gostih kosmih sneg, kakor bi veter razmetaval cunje po zrak. Zaradi skrajno muhavste zime je lansko leto skoraj vsa Gorenjska gospodarsko močno trpela. Odpadle so skoraj vse najpomembnejše zimsko sportne prireditve, ker v nižinah ni bilo snega. V kolikor pa so sploh bile mogoče, so bile pa prirejane višje v gorah in to večinoma le s tekmovalno-domačini. Radi skrajno slabih snežnih razmer pa obšutno trpita najvažnejši smučarski progovni tek in skoki, za katere se prijavlja vsako leto manj tekmovalcev. Radi neugodnih snežnih razmer v dolinah gredo leto za leto smučarji vedno bolj za snegom na vsake planine, kjer so si uredili prijetna zimzka zavetišča. Okoli domov pa so najlepši tereni za vezbanje v smuku in v smučskih školi, to je najbolj privlačnih panogah, ki jih pa obvladajo le najboljši smučarji-alpinisti.

Ko bi dandanes imeli take zime, kot smo jih imeli v tistih dobrih časih, ko so delovali na ostah in na železnih kolih praga rezali z lopatami sneg na kocke in ga metali preko visokih snežnih naspov v stran — potem bi napočila za naše kraje, ki so navezani na tujski promet — doba blaginje.

Na tisoče je smučarjev, ki bi prihajali v naša zimzka smučarska središča, pustili v njih denar, ki bi močno poživljal naš oselebi gospodarski organizem. Ker pa v dolinah šele proti sredi ali koncu zime zapade sneg, morajo smučarji predvsem onk, ki so izvezbanji in imajo čas in denar, visoko gvi na planine za snegom. Če hočejo obdržati svoj sloves in se naučiti krasote gorskega sveta, miru, čistega zraka in solca. Pri tem pa pridajo planinski domovi in smučarska zavetišča najbolj do večjave.

Vremensko poročilo

Zvezze za tujski promet za Slovenijo v Ljubljani in Jugoslovanskega zimsko sport-skega saveza, 22. decembra.

Z ozirom na to, da so se doslej pojavljale v javnosti pritožbe na vremenska poročila, je podpisana Zvezza za tujski promet v Sloveniji sporazumno z Jugoslovanskim zimskosportnim savezom v Ljubljani slopska telefončno v zvezo s čimtelji, ki lahko prevzemajo za pravilnost svojih poročil popolno odgovornost, in sicer s tujsko-prometnimi društvi v Vlinji gori, Novem mestu, Metliki, Raketu, Skofji Loki, Jesenjem, Jesenicah, Mojstrani, Kranjski gori, Ratebach, Sv. Janezu ter z društvi: Slovensko planinsko društvo, Sootni klub Ilirija, in Sm. klub Ljubljana. Zaradi tega izdajatelj za svoja poročila prevzemajo polno odgovornost.

Višnja gora — Polševce: — 10 C, jasno, brez snega, primerno za pešce. Nevo mesto — Gorjanci: — 4 C, oblačno, brez snega. Metlika — Gorjanci: — 4 C, oblačno, se, snega za smuko ni. Raket — Bleke: — 5 C, solčno, brez snega. Škofja Loka: — 6 C, solčno, brez snega, tudi v daljnem okolišu za smuko primerno. Jezersko: — 7 C, smuka pod Kočno do višine 1000 m oca pol ure od Jezerskega moza in na senožetih ugodna. Jesenice — Rožca: na južni strani za smuko primerno snega, na severni (koroski) strani smuka možna. Mojstrana: — 8 C, jasno na solčnih straneh malo snega, v senoi 10 cm smrzlega. V Kr. od 30 cm snega. Kranjska gora: — 8 C, barometer stoji mirno na 782 mm, jasno, 20 cm snega, smuka dobra. Vršič: do 60 cm snega, sneg je zalil vse kotanje in manjša skale. Smuka prav dobra. Rateče — Planica: — 8 C, jasno, 20 cm snega, v osolnih legah pršič. Manjše skale v odprtem terenu deloma onemogočajo smuko Drsalisti v dobrem stanju. Tamar: 35 cm snega, smuka ugodna. Petelinjak: skoro do vrha

brez storov, grmovja in skal, strlečih iz snega, brez skorje in brez upanja, da se bo zmurznjeni sneg v opoldanskih urah morda le omehlal. Tako je in ni drugde. Seveda pa nočemo s tem odvrnati smučarjev od naših planin, saj bodo tu pa tam našli priliko za smuko, a glavno je, da se bodo lahko navžili planinskega zraka in toplega solca, kar je tudi mnogo vredno. Pozdravljamo pa sklicanje konference, na kateri se bo končoveljavno sklepalo o pravilnem in pravočasem ter točnem poročanju o snežnih razmerah. To je bilo že davno potrebno in šele ko bodo storjeni po upoštevanju interesov smučarjev in emučarskih postojank nepristranski sklepi, se bodo lahko smučarji brez pridržka zanašali na vremenska poročila in potem tudi ne bo več neljubih nesporazumov.

VREMENSKO POROČILO SPD

Sv. Janez ob Bohinjskem jezeru: — 8, snež 10 cm, na stari 20 cm debel podlagi jasno. Smuka na senožetih ugodna.

Dom na Komni: — 4, snež, mirno, solčno, 50 cm podlage, pršiča 10 cm, smuka ugodna v višjih legah.

Planina Razor, Ovnjak, Lanševica in Bogat: — jasno, snež, 80 do 120 cm snega.

Stanjčeva koča: — 9, jasno, zahte kotanje, smuka izvrstna.

Erjavčeva koča na Vršiču: — 7, snega 60 cm, snež.

Dom na Kravcu: — 1, jasno mirno 10 cm pršiča na podlagi. Smuka dobra proti Velikemu Zvohu in Kompaneli.

Velika planina: — 4, solčno, 60 cm snega, snež.

Smrekovec na Pohorju: — 5, na severni strani 60 cm snega, pršič, na južni 20 cm snega.

Uršlja gora: — 8, 40 cm snega, smuka delno ugodna.

Kremžarjev vrh: 20 cm snega poledelo, smuka neugodna.

Velika kopa: Jasno, 40 cm snega, smuka ugodna v nižjih legah.

Peca: Jasno, 80 cm snega, snež.

VREMENSKO POROČILO JZSS

Rateče-Planica po stanju danes: — 7 C, barometer pada, jasno, 20 cm snega.

Kranjska gora po stanju danes: — 7 C, barometer pada, jasno, 20 cm snega.

Tamar po stanju danes: 40 cm snega, Vršič, Krnica po stanju danes: 70 cm snega, pršič.

Bistrica-Boh, Jezero po stanju danes: — 8 C, jasno, 10 cm snega, snež.

Pokljuka po stanju 22. t. m.: — 8 C, jasno, 25 cm snega, smuka prav dobra.

Skalaški dom na Voglu po stanju 22. t. m.: — 8 C, mirno, jasno, 60 cm snega, 15 cm pršiča, smuka prav dobra.

Zelenica po stanju 22. t. m.: — 3 C, jasno mirno, na 60 cm podlagi 10 cm novega snega, pršič, smuka prav dobra.

Prorokovanje

za leto 1937

V inozemskem tisku se že pojavljajo napovedi in prorokovanja za nastopajoče leto 1937. Tako nam prerokuje znana francoska vedevalka Trecountova:

»Leto 1937 bo v splošnem zelo neugodno za letalstvo. Žrtve letalske nesreče postane med drugimi ugleden francoski politik. Na morju zadene katastrofa velik prekoceanski parnik v razdalji šestdesetne vožnje od New Yorka. Novo leto prinese več velikih požarov, zlasti v gozdovih južne Francije. V prvih tednih novega leta dobi Francija drugo vlado in s tem zopet zaupanje posebno v finančnih zadevah. V Italiji ne bo nobenih bistvenih izprememb, samo kralju se obeta težka bolezen. V Nemčiji postane žitev atentata vodilni politik. V Sovjetski Rusiji bodo notranji nemiri, drugače pa nobenih bistvenih izprememb. Anglija bo imela nove težave z eno svojih kolonij. Belgiji se obeta poroka kralja. V Parizu bodo v prvi polovici leta politični nemiri. V Španiji vidi Trecountova skorajšen konec državljanske vojne, ki se bo končala z zmago generala Franca, ne ve pa, kako bo rešeno vprašanje španske notranje politike. Vsekakor bo pa leto 1937 ugodnejše od tekočega.

Zanimivosti iz Anglije

Angleška zgodovina pozna samo dva primera, da so vladali trije kralji v istem letu in sicer leta 1482 Edvard IV, Edvard V. in Ričard III. In letos Jurij V, Edvard VIII. in Jurij VI. Angleski pravniki majo za glavni nad tem, da je bila kraljeva abdikacija napisana na navaden papir z navadnim črnilom, dočim so bile doslej vse pomembne listine v Angliji pisane z indijskim črnilom na pergament. Bivši angleški kralj je dobil letos že četrto ime. Najprej je bil princ Waleski, potem kralj Edvard, potem princ Edvard in zdaj vojvoda Windsorski. Zanimivo je, da zavzemata vladil Jurija V. in Jurija VI. enak drobec letošnjega leta. Jurij V. je vladal od 1. do 20. januarja, ko je umrl. Jurij VI. od 11. decembra do konca leta.

Kraljica Mary ne bo prisostvovala svečanemu kronanju novega kralja Jurija VI. Neka ameriška tovarna gramofonskih plošč je zregistrirala abdikacijski govor Edvarda VIII. neposredno iz radijskega prenosa brez ocean in prodala že več tisoč ted plošč. Zanimivo je tudi, da angleški listi ne pišejo niti besedice o bivanju bivšega Edvarda VIII. v Avstriji.

HUDOBNOST

— S čim se peča tvoj prijatelj?
— Pohištvo prodaja.
— Ali mu gredo kupčije dobro?
— Ne vem, doslej je prodal samo sveje pohištvo.

PRED SODIŠČEM

Preiskovalni sodnik: Priča vas ponovno in povsem zanesljivo spoznava kot vlomilca.

Obtoženec: To je nemogoče, gospod sodnik. Kaj pa more on povedati o tem, saj je ves čas čepel pod posteljo.